

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2023/...**z dnia 22 czerwca 2023 r.****w sprawie tymczasowych środków wyjątkowych stanowiących odstępstwo od niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 służących przeciwdziałaniu zakłóceniom na rynku w sektorze wina występującym w niektórych państwach członkowskich oraz odstępstwo od rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1149**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 219 w związku z art. 228,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Obecna sytuacja gospodarcza charakteryzuje się ogólnymi wysokimi kosztami utrzymania, które mają wpływ na spożycie i sprzedaż wina, oraz wyższymi kosztami nakładów w zakresie produkcji rolnej i przetwórstwa wina, co ma wpływ na ceny wina. Okoliczności te stwarzają ryzyko znacznego zakłócenia unijnego rynku wina, ponieważ pod ich wpływem w państwach członkowskich będących głównymi producentami odnotowuje się wzrost dostępnych zapasów wina do poziomów, które mogą być niemożliwe do utrzymania w obliczu zbliżających się zbiorów i sezonu produkcyjnego, a producenci wina doświadczają trudności finansowych i problemów z płynnością finansową.
- (2) Globalna inflacja i wynikający z niej spadek siły nabywczej konsumentów powodują dalsze pogłębienie ogólnej tendencji spadkowej w zakresie spożycia wina obserwowanej w ostatnich latach. Szacuje się, że w bieżącym roku gospodarczym widoczny spadek spożycia wyniósł 7 % we Włoszech, 10 % w Hiszpanii 15 % we Francji, 22 % w Niemczech i 34 % w Portugalii w porównaniu z sytuacją panującą na rynku przed pandemią COVID-19. Tendencja ta dotyczy w szczególności niektórych segmentów rynku wina, a mianowicie win czerwonych i różowych.
- (3) Dostępne dane wskazują na spadek sprzedaży w bieżącym roku gospodarczym, co jest zgodne z obserwowanym spadkiem popytu krajowego, czego przykładem jest spadek sprzedaży o 5,3 % w Hiszpanii i Francji, przy czym występują obszary szczególnie dotknięte kryzysem, na których sprzedaż spadła o 25–35 % w porównaniu z tym samym okresem w poprzednim roku gospodarczym. Jednocześnie wielkość unijnego wywozu wina w okresie styczeń–kwiecień 2023 r. była o 8,5 % mniejsza niż w tym samym okresie w roku 2022.
- (4) Ogólny wzrost głównych kosztów nakładów w zakresie produkcji rolnej, takich jak koszty nawozów, energii i butelek wymaganych przy produkcji wina – który to wzrost jest po części również efektem rosyjskiej agresji na Ukrainę – skutkował nadzwyczajnym wzrostem kosztów produkcji wynoszącym w niektórych państwach członkowskich według szacunków średnio 30–40 %. Okoliczności te sprawiają, że unijni producenci wina znajdują się pod dodatkową presją i są w mniejszym stopniu zdolni do podejmowania działań marketingowych i dokonywania inwestycji. Co więcej, pomimo rosnących kosztów w całym cyklu produkcji wina dostępne dane wskazują na gwałtowny spadek cen niektórych win w regionach najbardziej dotkniętych kryzysem w porównaniu z sytuacją sprzed pandemii COVID-19, na przykład w niektórych regionach Francji ceny spadły o 10–26 %.
- (5) Czynniki te łącznie wskazują na ogólny spadek popytu na unijne wina i ich sprzedaży w sytuacji, w której produkcja w Unii wzrosła o 4 % w porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym, co doprowadziło do zwiększenia już i tak wysokiego poziomu początkowych zapasów (+2 % w porównaniu ze średnią z ostatnich 5 lat). W przypadku braku podjęcia natychmiastowego działania w celu ograniczenia rosnącej nadwyżki podaży w zaistniałej sytuacji występuje zagrożenie poważnym zakłóceniem rynku spowodowanym poważną i ogólną nierównowagą na rynku, do którego to zakłócenia dojdzie najpóźniej w momencie pojawienia się nowych zbiorów, kiedy to producenci wina nie będą mieli możliwości przechowywania nowo wyprodukowanego wina i będą zmuszeni do prowadzenia sprzedaży po jeszcze niższych cenach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

- (6) Na tym etapie aktualne warunki rynkowe stanowią źródło niewspółmiernych zakłóceń na rynku w sektorze wina w różnych regionach produkcji, co wynika z faktu, że unijny rynek wina cechuje się dużą segmentacją. Zakłócenia te są znaczące w niektórych regionach kilku państw członkowskich i dotyczą w szczególności segmentów rynku win czerwonych i różowych. Jako przykłady ilustrujące tę fragmentację rynku można wskazać, że w Estremadurze w Hiszpanii zapasy o 27 % przekraczają średnią z pięciu lat, w regionach Lizbona i Alentejo w Portugalii zapasy przekraczają poziom z poprzedniego roku odpowiednio o 24 % i 14 %, a w Langwedocji-Roussillon we Francji zapasy win różowych na początku bieżącego roku gospodarczego o 26 % przekraczały poziom tych zapasów na początku poprzedniego roku.
- (7) Jednocześnie unijny rynek wina już działał w utrudnionych warunkach, w szczególności w latach 2019, 2020 i 2021 r., w wyniku ówczesnych ograniczeń w handlu, spadku spożycia w czasie pandemii COVID-19 i szeregu ekstremalnych zdarzeń pogodowych. Występujące obecnie trudne warunki stanowią kolejny cios dla tego już wrażliwego sektora i sprawiają, że wszystkie podmioty w tym sektorze ponoszą znaczne straty dochodów. Plantatorzy winorośli w najbardziej dotkniętych kryzysem regionach państw członkowskich doświadczają trudności finansowych i problemów z płynnością finansową. Podjęcie natychmiastowego działania w tym zakresie jest konieczne również w celu zapewnienia skutecznej reakcji na tę zróżnicowaną sytuację na rynku i umożliwienia państwom członkowskim przekierowania części zasobów finansowych przeznaczonych na krajowe programy wsparcia w sektorze wina, tak aby mogły one oferować wsparcie lepiej dostosowane do potrzeb poszczególnych podmiotów w tym sektorze.
- (8) Usunięcie części wina z rynku regionów najbardziej dotkniętych kryzysem, dla którego to wina nie ma odpowiednich rynków zbytu, powinno przyczynić się do rozwiązania problemu nierównowagi na rynku i uniknięcia sytuacji, w której występujące już zakłócenia pogorszą lub przedłużą się i obejmą cały unijny sektor wina. W uzasadnionych przypadkach należy tymczasowo uznać destylację wina za środek kwalifikujący się do finansowania w ramach programów wsparcia w sektorze wina, aby przywrócić równowagę na rynku i poprawić gospodarczą sytuację producentów wina w regionach produkcji najbardziej dotkniętych kryzysem. Aby uniknąć zakłóceń konkurencji, należy wykluczyć stosowanie uzyskanego alkoholu w przemyśle spożywczym i ograniczyć je do celów przemysłowych, w tym do celów dezynfekcyjnych i farmaceutycznych oraz do celów energetycznych. Aby uniknąć wszelkich nadużyć lub nadmiernej rekompensaty po wdrożeniu tego środka wyjątkowego, należy zwrócić się do państw członkowskich o ukierunkowanie tego środka na regiony, w których występuje nierównowaga na rynku, stosowanie go na podstawie obiektywnych kryteriów oraz o ograniczenie wynikłej rekompensaty do poziomu niedawnych cen rynkowych.
- (9) Środek „zielone zbiory”, przewidziany w art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, stosuje się jako środek zarządzania rynkiem, gdy spodziewana jest nadmierna produkcja winogron. Aby pomóc podmiotom gospodarczym w reagowaniu na aktualne warunki rynkowe i ograniczyć ryzyko ponownego wystąpienia tej sytuacji w nadchodzącym roku gospodarczym, należy zapewnić pewną elastyczność, jeżeli chodzi o stosowanie tego środka w roku budżetowym 2023. Należy w szczególności, jako środek wyjątkowy, wprowadzić odstępstwa od przepisów art. 47 ust. 1 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i umożliwić pełne zniszczenie lub usunięcie niedojrzałych kiści winogron w części gospodarstwa, pod warunkiem przeprowadzenia tego zabiegu na całych działkach, oraz tymczasowo zwiększyć maksymalny wkład Unii na ten środek.
- (10) Uwzględnienie wśród kwalifikujących się środków „destylacji w sytuacji kryzysowej” oraz wprowadzenie elastyczności w zakresie „zielonych zbiorów” to forma wsparcia finansowego, które nie wymaga jednak dodatkowego finansowania ze strony Unii, ponieważ nadal mają zastosowanie limity budżetowe dla krajowych programów wsparcia w sektorze wina na rok budżetowy 2023 określone w załączniku VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ⁽²⁾. Państwa członkowskie mogą zatem podjąć decyzję o przeznaczeniu na przedmiotowe środki wyższych kwot jedynie w ramach rocznego budżetu przewidzianego w tym załączniku. Przeznaczenie wsparcia finansowego na te dwa wyżej wskazane środki antykryzysowe ma zatem na celu zapewnienie wsparcia dla tego sektora w kontekście konkretnej niestabilnej sytuacji na rynku bez konieczności uruchamiania dodatkowego finansowania.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).

- (11) Aby skuteczniej wykorzystywać zasoby finansowe Unii, które można przydzielić na te środki antykrzysowe, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uzupełnienia unijnej pomocy finansowej o płatności krajowe na pokrycie maksymalnie 50 % wsparcia udzielonego na dwa środki antykrzysowe określone w niniejszym rozporządzeniu.
- (12) Niekorzystny rozwój sytuacji rynkowej, wzrost kosztów i wynikające z tego problemy z płynnością finansową podmiotów gospodarczych w sektorze wina stanowią czynniki utrudniające wykonanie środków przewidzianych w krajowych programach wsparcia w sektorze wina w czasie wymagającym przede wszystkim lepszego zorientowania tego sektora na rynek. Aby zapewnić skuteczną realizację programów w panujących w sektorze wina warunkach rynkowych i gospodarczych, konieczne jest tymczasowe zwiększenie maksymalnego wkładu Unii przeznaczonego na „promocję”, „restrukturyzację i przekształcanie winnic”, „zielone zbiory” i „inwestycje”.
- (13) Co więcej, należy również zapewnić beneficjentom odpowiedni poziom elastyczności, aby realizując operacje w ramach krajowych programów wsparcia, mogli reagować na bieżącą niepewność rynkową i w razie potrzeby odpowiednio dostosowywać realizowane operacje. Taka elastyczność stanowi kolejny środek wspierania rynku w celu uniknięcia sytuacji, w której występujące już zakłócenia gospodarcze pogarszają się lub przedłużają się i obejmują cały unijny rynek wina, a także zapewnia, aby pozostałe środki wyjątkowe określone w niniejszym rozporządzeniu, po uzgodnieniu przez państwo członkowskie, mogły być skutecznie wdrożone również na poziomie beneficjentów. W związku z powyższym kolejnym środkiem wyjątkowym musi być odstąpienie od przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1149 ⁽³⁾ i zezwolenie państwom członkowskim na zapewnienie beneficjentom pewnej elastyczności, aby mogli oni dostosować planowane operacje w drodze procedury uproszczonej i aby w należycie uzasadnionych przypadkach dopuszczalna była częściowa realizacja tych operacji.
- (14) Pod warunkiem, że powodem stosowania wyższych unijnych stawek finansowania niektórych środków i zapewnienia określonego poziomu elastyczności w zarządzaniu programami jest bieżąca sytuacja gospodarcza w sektorze wina, oraz ze względu na tymczasowy charakter tych środków zakres ich stosowania musi ograniczać się do operacji, których realizację rozpoczęto w roku budżetowym 2023. Środków tych nie należy z kolei stosować na przykład w odniesieniu do operacji realizowanych w poprzednich latach budżetowych, a jedynie uregulowanych w roku budżetowym 2023.
- (15) Ze względu na szczególnie pilną potrzebę, biorąc pod uwagę trwające zakłócenia na rynku oraz krótki czas, jaki pozostał państwom członkowskim na wdrożenie środków zawartych w niniejszym rozporządzeniu w bieżącym roku budżetowym, a także w celu uniknięcia dalszego pogorszenia się sytuacji na rynku istnieje potrzeba podjęcia natychmiastowego działania. Z jednej strony w regionach najbardziej dotkniętych kryzysem konieczne jest jak najszybsze usunięcie z rynku nadwyżki podaży, które w każdym przypadku musi nastąpić przed rozpoczęciem nowych zbiorów na przełomie sierpnia i września 2023 r., ponieważ w przeciwnym razie sytuacja na rynku pogorszy się i obecna nierównowaga będzie występować również w nowym roku gospodarczym, co będzie groziło powstaniem przedłużającego się kryzysu na całym unijnym rynku wina. Z drugiej strony wszystkie środki zawarte w niniejszym rozporządzeniu należy wdrożyć przed końcem aktualnych krajowych programów wsparcia w sektorze wina, które mają zastosowanie do 15 października 2023 r., jak określono w art. 5 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 ⁽⁴⁾. Zgodnie z tym przepisem po dniu 31 grudnia 2022 r. nadal stosuje się art. 39–54 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wydatków poniesionych i płatności dokonanych w związku z operacjami zrealizowanymi przed dniem 16 października 2023 r. W związku z tym opóźnienie działania stwarzałoby ryzyko utrudnienia lub nawet uniemożliwienia wdrożenia przez państwa członkowskie środków w roku budżetowym 2023, który jest ostatnim rokiem realizacji aktualnych krajowych programów wsparcia w sektorze wina.
- (16) Ze względu na wyżej wskazaną szczególnie pilną potrzebę niniejsze rozporządzenie należy przyjąć w trybie pilnym określonym w art. 228 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1149 z dnia 15 kwietnia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 555/2008 (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 262).

- (17) Z uwagi na konieczność podjęcia natychmiastowego działania niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Czasowe odstępstwa od przepisów art. 43 i art. 44 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 środek określony w art. 2 niniejszego rozporządzenia można finansować w ramach programów wsparcia w sektorze wina.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 44 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 państwa członkowskie mogą przeznaczać płatności krajowe na finansowanie maksymalnie 50 % wsparcia udzielanego na podstawie art. 2 niniejszego rozporządzenia i na podstawie art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Artykuł 2

Tymczasowa destylacja wina w sytuacji kryzysowej

1. Wsparcie można przeznaczyć na destylację wina zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule. Takie wsparcie jest proporcjonalne, należyte uzasadnione przez państwo członkowskie i ukierunkowane na najbardziej dotknięte problemem wina i regiony produkcji, zgodnie z akapitem drugim. Może ono być wdrażane na szczeblu krajowym lub regionalnym w odniesieniu do win czerwonych lub różowych, oddzielnie lub w odniesieniu do obu kolorów łącznie, które mogą być winami objętymi chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym lub winami nieobjętymi chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym.

Państwa członkowskie, które zdecydują się wdrożyć ten środek, wykazują w odniesieniu do każdego rodzaju i koloru kwalifikującego się wina, odpowiednio na poziomie regionalnym albo krajowym, wystąpienie co najmniej jednej z następujących okoliczności rynkowych:

- a) znaczny wzrost ostatnich dostępnych zapasów wina na poziomie produkcji w porównaniu ze średnią wielkością zapasów w tym samym okresie w poprzednich 5 latach gospodarczych lub w porównaniu ze średnią wielkością zapasów w tym samym okresie w poprzednich 5 latach gospodarczych z wyłączeniem najwyższych i najniższych wartości;
- b) znaczny spadek średniej ceny rynkowej na poziomie produkcji w bieżącym roku gospodarczym w porównaniu ze średnią ceną z 3 poprzednich lat gospodarczych lub w porównaniu ze średnią ceną z 5 poprzednich lat gospodarczych z wyłączeniem najwyższych i najniższych wartości średnich rocznych;
- c) znaczny spadek skumulowanej sprzedaży rynkowej na poziomie produkcji w bieżącym roku gospodarczym w porównaniu ze średnią z 3 poprzednich lat gospodarczych w tym samym okresie lub w porównaniu ze średnią z 5 poprzednich lat gospodarczych z wyłączeniem najwyższych i najniższych wartości skumulowanej sprzedaży w tym samym okresie, oraz pod warunkiem, że taki spadek nie wynika ze zmniejszenia produkcji.

2. Aby uniknąć zakłóceń konkurencji, alkohol będący wynikiem destylacji, o której mowa w ust. 1, wykorzystuje się wyłącznie do celów przemysłowych, w tym do celów dezynfekcyjnych lub farmaceutycznych albo do celów energetycznych.

3. Beneficjentami wsparcia, o którym mowa w ust. 1, są przedsiębiorstwa winiarskie produkujące lub wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w części II załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, organizacje producentów wina, stowarzyszenia przynajmniej dwóch producentów, organizacje międzybranżowe lub destylarnie przetwarzające produkty sektora wina.

4. Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie koszty dostawy wina do destylarni i koszty destylacji tego wina. Wino, które ma zostać poddane destylacji na podstawie tego środka, musi pochodzić z Unii i być zgodne z wymogami dotyczącymi wprowadzania do obrotu w Unii oraz z odpowiednimi specyfikacjami produktu dla win objętych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym.

5. Państwa członkowskie mogą ustanowić w swoich krajowych programach wsparcia kryteria pierwszeństwa dla beneficjentów. Takie kryteria pierwszeństwa opierają się na konkretnych strategiach i celach określonych w programie wsparcia, są obiektywne i niedyskryminacyjne.

6. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy w zakresie procedury składania wniosków o przyznanie wsparcia, o którym mowa w ust. 1, które to przepisy regulują:

- a) osoby fizyczne lub prawne, które mogą przedstawiać wnioski;
- b) składanie i wybór wniosków, w tym co najmniej terminy składania wniosków, oceny odpowiedniości każdego z proponowanych działań oraz powiadomienia danych podmiotów gospodarczych o wynikach procedury wyboru;
- c) weryfikację zgodności z przepisami dotyczącymi kwalifikowalnych działań i kosztów, o których mowa w ust. 4, oraz z kryteriami pierwszeństwa w przypadku ich zastosowania;
- d) wybór wniosków, w tym co najmniej wagę przypisaną każdemu kryterium pierwszeństwa, w przypadku ich zastosowania;
- e) ustalenia dotyczące płatności zaliczek i zapewnienia zabezpieczeń.

7. Państwa członkowskie ustalają kwotę wsparcia dla beneficjentów na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów. Kwotę wsparcia ustala się odpowiednio na szczeblu regionalnym lub krajowym w odniesieniu do każdego rodzaju i koloru kwalifikującego się wina, o których mowa w ust. 1. Kwota wsparcia nie może przekraczać 80 % najniższej średniej miesięcznej ceny odnotowanej na poziomie produkcji w roku gospodarczym 2022/2023 w odniesieniu do każdego rodzaju i koloru kwalifikującego się wina, do którego środek ma zastosowanie, w danym regionie lub na terytorium państwa członkowskiego. W przypadku gdy udokumentowane ceny rynkowe nie są dostępne, mogą one zostać oszacowane przez właściwy organ danego państwa członkowskiego na podstawie najlepszych dostępnych danych.

8. Do wsparcia dla destylacji wina w sytuacji kryzysowej stosuje się odpowiednio art. 1 i 2, art. 43 oraz art. 48–54 i art. 56 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1149 ⁽⁵⁾ oraz art. 1, 2 i 3, art. 19–23, art. 25–31, art. 32 ust. 1 akapit drugi oraz art. 33–40 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1150 ⁽⁶⁾.

9. Do dnia 31 sierpnia 2023 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o rodzajach i kolorze kwalifikującego się wina oraz regionach, w których środek ma być stosowany, a także o jego uzasadnieniu zgodnie z ust. 1, o kwotach rekompensat, które mają być stosowane zgodnie z ust. 7, oraz o ich uzasadnieniu, a także o przewidywanych ilościach, które mają zostać poddane destylacji.

Artykuł 3

Czasowe odstępstwo od przepisów art. 47 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zielonych zbiorów

Na zasadzie odstępstwa od art. 47 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w roku budżetowym 2023 „zielone zbiory” oznaczają całkowite zniszczenie lub usunięcie jeszcze niedojrzałych kiści winogron w całym gospodarstwie lub w części gospodarstwa, pod warunkiem że zielone zbiory przeprowadza się na całych działkach.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1149 z dnia 15 kwietnia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 555/2008 (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1150 z dnia 15 kwietnia 2016 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 23).

Artykuł 4

Czasowe odstępstwa od przepisów art. 45 ust. 3, art. 46 ust. 6, art. 47 ust. 3 i art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do stawek finansowania

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w roku budżetowym 2023 wkład Unii w środki informacyjne lub promocyjne nie może przekroczyć 60 % wydatków kwalifikowalnych.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 46 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w roku budżetowym 2023 wkład Unii w faktyczne koszty restrukturyzacji i przekształcenia winnic nie może przekroczyć 60 %. W regionach słabiej rozwiniętych wkład Unii w koszty restrukturyzacji i przekształcania nie może przekroczyć 80 %.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 47 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w roku budżetowym 2023 wsparcie udzielone na zielone zbiory nie może przekroczyć 60 % sumy bezpośrednich kosztów zniszczenia lub usunięcia kiści winogron i związanego z tym zniszczeniem lub usunięciem uszczerplenia dochodów.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w roku budżetowym 2023 do wkładu Unii mają zastosowanie następujące maksymalne stawki pomocy związane z kosztami kwalifikowalnymi inwestycji:
 - a) 60 % w regionach słabiej rozwiniętych;
 - b) 50 % w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;
 - c) 80 % w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 Traktatu;
 - d) 75 % na mniejszych wyspach Morza Egejskiego w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 ⁽⁷⁾.

Artykuł 5

Czasowe odstępstwa od przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 22 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w roku budżetowym 2023 można stosować zielone zbiory na tej samej działce przez co najmniej dwa kolejne lata.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 53 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w roku budżetowym 2023:
 - a) państwa członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie przez beneficjentów zmian w pierwotnie zatwierdzonej operacji, które nastąpią nie później niż dnia 15 października 2023 r., bez uprzedniego zatwierdzenia przez właściwe organy, pod warunkiem że zmiany te nie wpływają na kwalifikowalność jakiegokolwiek części operacji i jej ogólne cele oraz pod warunkiem że nie zostanie przekroczona całkowita kwota zatwierdzonego wsparcia dla operacji. Beneficjenci powiadamiają właściwy organ o tego rodzaju zmianach w terminach określonych przez państwa członkowskie;
 - b) państwa członkowskie mogą, w należycie uzasadnionych przypadkach, zezwolić beneficjentom na przedkładanie zmian, które mają miejsce nie później niż dnia 15 października 2023 r. i które modyfikują cel całej operacji już zatwierdzonej w ramach środków, o których mowa w art. 45, 46, 50 i 51 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, pod warunkiem że wszelkie trwające poszczególne działania, które są częścią całej operacji, zostały zakończone. Beneficjenci powiadamiają właściwy organ o tego rodzaju zmianach w terminach określonych przez państwa członkowskie; zmiany te wymagają uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 41).

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 54 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149, jeżeli właściwy organ został powiadomiony o zmianie już zatwierdzonej operacji i zatwierdził tę zmianę zgodnie z ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, wsparcie wypłaca się na poszczególne już wdrożone działania w ramach tej operacji, pod warunkiem że działania te zostały w pełni wdrożone oraz poddane kontrolom administracyjnym i, w stosownych przypadkach, kontrolom na miejscu zgodnie z rozdziałem IV sekcja 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1150 ⁽⁸⁾.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 54 ust. 4 akapity trzeci, czwarty, piąty i szósty rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w roku budżetowym 2023 w odniesieniu do wniosków o płatność przedłożonych nie później niż w dniu 15 października 2023 r., w przypadku gdy operacje objęte wsparciem na podstawie art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 nie zostały wdrożone na całkowitej powierzchni, w odniesieniu do której wystąpiono o wsparcie we wniosku, państwa członkowskie obliczają wsparcie, które należy wypłacić, na podstawie obszaru określonego w wyniku kontroli na miejscu przeprowadzonych po wdrożeniu.

Artykuł 6

Zastosowanie tymczasowych wyjątkowych środków rynkowych

Art. 1, 2 i 3 mają zastosowanie do operacji wybranych przez właściwe organy państw członkowskich od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i zrealizowanych nie później niż dnia 15 października 2023 r.

Art. 4 i 5 mają zastosowanie do operacji, których realizacja rozpoczęła się w roku budżetowym 2023.

Artykuł 7

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 czerwca 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁸⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1150 z dnia 15 kwietnia 2016 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 23).